

פיקוח על חברות ייצוא ממשלתיות

דו"ח שנתי 22, עמ' 423

במאי 1960 הוקמה חברת הגג למפעלי יצוא, במטרה לפקח על פעולות של חברות יצוא ממשלתיות ולהבטיח מדיניות עסקית מתואמת בין חברות אלה. מטרה זו לא הושגה. החברה לא קיימה למעשה פיקוח על פעולותיהן של חברות הבת והחברות השלובות; מצבן העסקי והכספי של חברות אלו לא נדון באופן סדיר בהנהלת חברת הגג, ונציגיה לא קיבלו הנחיות כיצד עליהם לפעול בחברות, שבהן שימשו כחברים במועצת המנהלים. במשך הזמן הצטמצמו התקשוריותיה של חברת הגג לחמש חברות יצוא, שמהן רק אחת פעילה והפועלת למעשה על פי הכוונת משרד המסחר והתעשייה ("פיתוח" חברה לפיתוח ומחקר תעשיית היהלומים בע"מ). הביקורת העירה שעל הנהלת משרד המסחר והתעשייה להביא להחלטת הממשלה הצעות בדבר תפקידה של חברת הגג הלכה למעשה במערך הפיקוח על החברות הממשלתיות. על המשרד יהיה להבטיח, שאותו תפקיד שיועד מבחינה זו לחברת הגג, יבוצע באופן יעיל. יש לשאוף לכך, שבמערכת הפיקוח לא יהיה קיים גורם, שמוטלת עליו אחריות ומופקדות בידיו סמכויות, בלא שהן מופעלות על ידיו למעשה.

התקשוריותה של חברת הגג הצטמצמו לשתי חברות, שמהן אחת פעילה ("פיתוח"), וזאת. לאחר ששתי חברות נמכרו (החברה הישראלית ליצוא ונאמנות בע"מ ופיתוח מקורות מים (ארצות חוץ) בע"מ (ורד), ואחת פורקה ("טקסול" חברה ליצוא טקסטילים בע"מ).

ביקורת המעקב העלתה, שהנהלת המשרד, לא עשתה צעדים מעשיים בעניין הגדרת התפקידים של חברת הגג. בנוגע לחברות בלתי פעילות ראה בדו"ח זה.